

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ

Η γνωριμία

1. ΣΧΕΤΙΚΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

مُفْرَدَات ذات علاقة بِالدَّرْس Λεξιλόγιο που σχετίζεται με το μάθημα			
πανεπιστήμιο	جَامِعَة	λοιπόν, άρα	إِذْن
ιδιαιτέρος, ιδιωτικός κ.ά.	خَاصّ	σε, προς κ.λπ.	إِلَى
λογαριασμός	حِسَاب	γιατί;	لِمَاذَا؟
να	أَنْ	ότι	أَنَّ
διάλειμμα, ανάπαυση κ.ά.	إِسْتِرَاحَة ، رَاحَة	τέταρτο	رُبْع
η ειρήνη	السَّلَام	σπίτι	بَيْت
ενοίκιο, ναύλος κ.ά.	إِيجَار	με, (σε) κ.ά.	بِـ
ταχύτητα	سُرْعَة	έτος, χρονιά	سَنَة
επίσης	أَيْضاً	με, σε εσένα [αρσ.]	بِكَ
πρόγραμμα	بَرْنَامَج	με, σε εσένα [θηλ.]	بِكِ
νεαροί, νεολαία	شَبَاب	όλοι, οι πάντες	الْكُلّ
πρόβλημα	مُشْكَلَة	ποσόν	مَبْلَغ
κοινός	مُشْتَرَك	πώληση	بَيْع
εμπειρία	خِبْرَة	αλλά	لَكِنْ
άτομο (άτομα)	شَخْص (أشخاص)	μήνας	شَهْر
τράπεζα	بَنْك ، مَصْرِف	αυτός (δεικτική αντων.)	هَذَا
εξυπηρετείς [αρσ.] εξυπηρετεί [θηλ.]	تَخْدِمُ	αυτή (δεικτική αντων.)	هَذِهِ
καλά, καλώς	حَسَنًا	μόνο	فَقَط
φαγητό	طَعَام	κομμάτι, τμήμα κ.ά.	قِسْم

مُفْرَدَات ذات علاقة بِالدَّرْسِ Λεξιλόγιο που σχετίζεται με το μάθημα			
πριν	قَبْلَ	φίλος (φίλοι)	صَدِيق (أَصْدِقَاء)
είπε [αρσ.]	قَالَ	τραπέζι	طَاوِلَة
αρκεί, επαρκεί [αρσ.]	يَكْفِي	φοιτητές	طُلَّاب
πόσος, -η, -οι κ.λπ. (άκλιτο)	كَمْ	εφαρμογή	تَطْبِيق
γραμμένος, γραφτό κ.ά.	مَكْتُوب	σε εσάς [αρσ. ή μικτά] κ.ά.	عَلَيْكُمْ
πολλοί [αρσ. ή μικτά]	كَثِيرُونَ	εννοεί, σημαίνει [αρσ.]	يَعْنِي
γραφείο	مَكْتَب	εργαζόμενη κ.ά.	عَامِلَة
ήταν [αρσ.]	كَانَ	πρακτικά [επίρρ.]	عَمَلِيًّا
η συνάντηση	اللقاء	γνωριμία	تَعَارُف
για, σε κ.ά.	لِ	κάνει, δουλεύει [αρσ.]	يَعْمَلُ
επειδή, διότι	لِأَنَّ	σχέση	عِلَاقَة
τι;	مَاذَا؟	διεύθυνση, τίτλος κ.ά.	عُنْوَان
παραδείγματα	أَمْثَلَة	δουλειά, έργο κ.ά.	عَمَل
κυλικείο κ.ά.	نَدْوَة	καλοσύνη σου [αρσ.]	فَضْلِكَ
εδώ	هُنَا	πρωινό (γεύμα)	فُطُور
εκεί	هُنَاكَ	και κ.ά.	فَ
δώρο	هَدِيَّة	περίπου	تَقْرِيْبًا
γείτονας	جَار	χρόνος, ώρα	وَقْت
μπορείς [αρσ.] μπορεί [θηλ.]	تَقْدِرُ	λες [θηλ.]	تَقُولِينَ
θέμα	مَوْضُوع	λέω	أَقُولُ
οίκος	دَار	σχολή κ.ά.	كُلِّيَّة

أَسْمَاءُ عِلْمٍ Κύρια ονόματα			
ο Μακρής	مَكْرِيس	ο Ρασίντ	رَشِيد
η Μαρία	مَارِيَّة	ο Σαρίφ	شَرِيف
η Τυνησία	تُونِس	η Γεωργία	جورجيا
η Ελλάδα	اليُونان	ο Μάκης	ماكيس

مُفْرَدَاتُ ذَاتِ عِلَاقَةٍ بِالذَّرْسِ Λεξιλόγιο που σχετίζεται με το μάθημα			
τώρα	الآن	καιρός, χρόνος	زَمَن ، زَمَان
σήμερα	الْيَوْمَ	λεπτό	دَقِيقَةٌ
αύριο	غَدًا	ώρα (60 λεπτά)	سَاعَةٌ
χθες	أَمْسٍ	ημέρα (24 ώρες)	يَوْم
χθες	الْبَارِحَةَ	πρωί	صَبَاح
νύχτα	لَيْلٍ	απόγευμα	مَسَاء
ημέρα (από την ανατολή έως τη δύση του ηλίου)	نَهَار	μεσημέρι (12:00)	ظَهْر
εβδομάδα	أُسْبُوع	στιγμή	لَحْظَةٌ
μεθαύριο	بَعْدَ غَدٍ	αρχή, ξεκίνημα	بِدَايَةٌ
προχθές	أَمْسٍ الْأَوَّل	τέλος	نِهَآيَةٌ
δευτερόλεπτο	ثَانِيَةٌ	δύση κ.ά.	مَغْرِب

2. ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

تَعَارُفُ مُدَرِّسٍ وَ طُلَّابٍ

رَشِيد: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ !

طُلَّاب: وَ عَلَيْكُمْ السَّلَامُ !

رَشِيد: أَنَا مُدَرِّسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي هَذِهِ الْجَامِعَةِ !

طُلَّاب: وَ نَحْنُ طُلَّابٌ فِي هَذِهِ الْكُلِّيَّةِ !

رَشِيد: أَهلاً وَ سَهلاً بِكُمْ فِي دَرَسِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ !

طُلَّاب: وَ بِكَ أَيضاً يَا مُعَلِّمُ !

رَشِيد: إِسْمِي رَشِيدُ شَرِيفٍ . وَ أَنْتَ مَا اسْمُكَ مِنْ فَضْلِكَ ؟

طَالِب: إِسْمِي مΑΚΙΣ ΜΑΚΙΣ ΜΑΚΡΙΣ !

رَشِيد: أَنَا عَرَبِيٌّ مِنْ تُونِسَ ! مِنْ أَيْنَ أَنْتَ يَا سَيِّدُ ؟

ΜΑΚΙΣ: أَنَا يُونΑΝΙٌّ مِنْ الْيُونَانِ .

رَشِيد: أَهلاً وَ سَهلاً بِكَ يَا سَيِّدُ ΜΑΚΙΣ !

ΜΑΚΙΣ: وَ بِكَ أَيضاً يَا مُعَلِّمُ !

جُورْجِيَا: عَفْواً ! كَمْ السَّاعَةُ الْآنَ ؟

المُدَرِّس: الْآنَ وَقْتُ الْإِسْتِرَاحَةِ يَا شَبَابُ !

ΜΑΚΙΣ: وَ كَمْ دَقِيقَةً الْإِسْتِرَاحَةُ يَا مُعَلِّمُ ؟

المُدَرِّس: فِي الْبَرْنَامَجِ مَكْتُوبُ الْإِسْتِرَاحَةُ رُبْعُ سَاعَةٍ .

جُورْجِيَا: عَفْواً ! مَاذَا يَعْنِي رُبْعُ سَاعَةٍ ؟

المُدَرِّس: رُبْعُ سَاعَةٍ يَعْنِي خَمْسَ عَشْرَةَ دَقِيقَةً .

جُورْجِيَا: عَفْواً يَا مُعَلِّمُ ! رُبْعُ سَاعَةٍ لَا يَكْفِي !

المُدَرِّس: لِمَاذَا تَقُولِينَ : " لَا يَكْفِي " ؟

جورجيا: لَأَنَّ الْآنَ وَقْتُ الْفُطُورِ ، وَ النَّدْوَةُ صَغِيرَةٌ .
 ماكيس: وَ نَحْنُ كَثِيرُونَ ، وَ فِي النَّدْوَةِ عَامِلَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَطْ !
 المُدَرِّس: وَ هَذَا مَاذَا يَعْنِي عَمَلِيًّا ؟
 ماكيس: هَذَا يَعْنِي أَنَّ الْعَامِلَةَ لَا تَقْدِرُ أَنْ تَخْدِمَ الْكُلَّ بِسُرْعَةٍ!
 المُدَرِّس: إِذَنْ ؛ الْإِسْتِرَاحَةُ عِشْرُونَ دَقِيقَةً تَقْرِيبًا !
 الطُّلَّابُ: شُكْرًا يَا مُعَلِّمُ ! يَا اللَّهِ ! إِلَى النَّدْوَةِ يَا شَبَابُ !

عِبَارَاتٌ وَ تَعْبِيرَاتٌ Φράσεις και εκφράσεις	
χαίρετε, γεια σας	السَّلَامُ عَلَيْكُمْ
χαίρετε, γεια σας (ως απάντηση)	وَ عَلَيْكُمْ السَّلَامُ
καλώς τον, (τη[v] ...)	أَهْلًا وَ سَهْلًا بِكَ (بِكَ...)
και σε εσένα [αρσ.] (σε εσένα [θηλ.], σε εσάς ...) καλώς σε/σας βρήκαμε (ως απάντηση)	وَ بِكَ (بِكَ، بِكُمْ...)
χαίρετε, γεια σας	مَرْحَبًا
αντίο	وَدَاعًا
ὦ νεαροί (παιδιά)	يَا شَبَابَ
εάν επιτρέπεις [αρσ.], (επιτρέπεις [θηλ.])	لَوْ سَمَحْتَ (سَمَحْتَ...)
με ταχύτητα (γρήγορα)	بِسُرْعَةٍ

مِنَ الْمَأْثُورَاتِ Στοιχεία φρασεολογίας
الْجَارُ قَبْلَ الدَّارِ الْجَارُ قَبْلَ الدَّارِ

Άσκηση (1) Αναλύω τα γράμματα των ακόλουθων λέξεων, γράφοντάς τα στη μορφή του ελεύθερου γράμματος στο τέλος της λέξης και διατηρώντας τη σειρά των γραμμάτων στις παρενθέσεις, όπως στο παρακάτω παράδειγμα:

تدريب (1) أُحْلِلْ حُرُوفَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ كَالْمِثَالِ الْآتِي :

مُدَرِّس = (م د ر ر س)

- 1- الْعَرَبِيَّة = (.....)
- 2- مِنْ = (.....)
- 3- اللُّغَةُ = (.....)
- 4- مَنْ = (.....)
- 5- سَيِّد = (.....)
- 6- قَالَ = (.....)
- 7- الْإِسْتِرَاحَةُ = (.....)
- 8- كَمْ = (.....)
- 9- دَقِيقَةٌ = (.....)
- 10- يَعْمَلُ = (.....)
- 11- إِسْمُكَ = (.....)
- 12- طَالِب = (.....)
- 13- طُلَّاب = (.....)
- 14- لَا = (.....)

Άσκηση (2) Ενώνω, σύμφωνα με τους κανόνες, τα γράμματα των παρακάτω παρενθέσεων, διατηρώντας τη σειρά τους στις παρενθέσεις, όπως στο παρακάτω παράδειγμα:

تدريب (2) اَرْكَبُ حُرُوفَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ كَالْمِثَالِ الْآتِي :

(فَ ضَ لَ كَ) = فَضْلِكَ

- 1- (ع ش ر و نَ) =
- 2- (ل ا) =
- 3- (أ ن ا) =
- 4- (أ ه لَ) =
- 5- (شُ ك رَ) =
- 6- (ي ا) =
- 7- (تَ ق ر ي بَ) =
- 8- (أ و) =
- 9- (أ ي ضَ) =
- 10- (مُ عَ لَ لَ م) =
- 11- (كَ م) =
- 12- (ا ل ي و ن ا ن) =
- 13- (إِ ذْنُ) =
- 14- (دَ ر س) =
- 15- (سَ ه لَ) =
- 16- (أ ن تَ) =
- 17- (ا ل أ نَ) =
- 18- (إِ لَ ي) =

Άσκηση (3) Απαντώ, σύμφωνα με το κείμενο, στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

تدريب (3) أَجِيبْ عَلَى الْأَسْئَلَةِ الْآتِيَةِ مِنَ النَّصِّ السَّابِقِ :

1 - مِنْ أَيْنَ رَشِيدٌ ؟

.....

2 - مِنْ أَيْنَ ΜΑΚΙΣ ؟

.....

3 - مَنْ مُدَرِّسُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ ؟

.....

4 - مَاذَا يَعْمَلُ رَشِيدٌ ؟

.....

5 - كَمْ دَقِيقَةً الْإِسْتِرَاحَةَ ؟

.....

6 - مَنْ قَالَ : " كَمْ السَّاعَةُ الْآنَ " ؟

.....

7 - مَنْ قَالَ : " شُكْرًا يَا مُعَلِّمُ " ؟

.....

8 - كَمْ عَامِلَةً فِي النَّدْوَةِ ؟

.....

Άσκηση (4) Βάζω τις λέξεις των ακόλουθων προτάσεων σε σωστή συντακτική σειρά, όπως στο παρακάτω παράδειγμα:

Τدريب (4) أضغُ كَلِمَاتِ الْجُمْلِ الْآتِيَةِ فِي تَرْتِيبٍ صَحِيحٍ كَالْمِثَالِ التَّالِي :

(اليُونَانِ / أَنَا / مِنْ / .)

أَنَا مِنْ اليُونَانِ .

1 - سَيِّدُ / يَا / مِنْ / أَنْتَ / أَيْنَ ؟

.....

2 - مَا / أَنْتَ / فَضْلِكَ / اسْمُكَ / مِنْ ؟

.....

3 - السَّاعَةُ / الْآنَ / كَمْ ؟

.....

4 - الْإِسْتِرَاحَةُ / دَقِيقَةٌ / كَمْ / مُعَلِّمُ / يَا ؟

.....

5 - طَالِبُ / أَنَا / الْجَامِعَةِ / فِي .

.....

Άσκηση (5) Συμπληρώνω τα κενά των προτάσεων που ακολουθούν με τις κατάλληλες λέξεις:

تدريب (5) أكمل فراغات الجمل الآتية بالكلمات المناسبة التالية :

بك / أهلاً / عَرَبِيٌّ / مساءً / عَلَيْكُمْ / الْخَيْرِ / اللِّقَاءِ / عَفْوَاً /
اليُونَانِ / آنِسَةُ / أَنْتِ / أَيْنَ / كَمْ

- 1- مِنْ أَنْتِ يَا سَيِّدُ ؟
- 2- السَّاعَةُ الْآنَ ؟
- 3- مِنْ أَيْنَ يَا سَيِّدَةُ ؟
- 4- مِنْ أَيْنَ أَنْتِ يَا ؟
- 5- الْآنِسَةُ مَارِيَّةٌ مِنْ ؟
- 6- أَنَا طَالِبَةٌ يُونَانِيَّةٌ ، وَ هُوَ مُدَرِّسٌ
- 7- شُكْرًا يَا آنِسَةُ ! يَا سَيِّدُ !
- 8- إِلَى ! مَعَ السَّلَامَةِ !
- 9- صَبَاحُ ! صَبَاحُ النُّورِ !
- 10- السَّلَامُ عَلَيْكُمْ ! وَ السَّلَامُ !
- 11- الْخَيْرِ يَا آنِسَةُ ! مَسَاءُ النُّورِ يَا سَيِّدُ !
- 12- بِكَ يَا سَيِّدَةُ ! وَ أَيْضًا يَا مُعَلِّمُ !

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ

Σχηματισμός επιθέτων: εθνικών και άλλων

النسبة

Στην αραβική γλώσσα, το «νισμπα» [نسبة] είναι το παράγωγο επίθετο που σχηματίζεται από ουσιαστικά και συσχετίζεται τρόπον τινά με αυτά, δηλώνοντας καταγωγή, ιδιότητα κ.ά. Το [نسبة] παράγεται από κύρια ονόματα χωρών, πόλεων, τόπων ή από ονόματα κ.λπ. Αυτό το επίθετο συνήθως σχηματίζεται με την προσθήκη [ي] στο τέλος του ονόματος για το αρσενικό ενικού και [يَّة] στο τέλος του ονόματος για το θηλυκό ενικού και για τον πληθυντικό μη προσώπων. Συγκεκριμένα, το «νισμπα» σχηματίζεται ως εξής:

– Αν το όνομα δεν έχει το μόριο [ـا] ως πρόθημα ή κατάληξη [ا] ή κατάληξη [ي] ή κατάληξη [ة/ة], τότε προσθέτουμε, όπως αναφέραμε παραπάνω, την κατάληξη [ي] στο τέλος του ονόματος για το αρσενικό ενικού και την κατάληξη [يَّة] στο τέλος του ονόματος για το θηλυκό ενικού καθώς και για τον πληθυντικό αριθμό μη προσώπων. Για παράδειγμα, στη λέξη [مِصر] που σημαίνει «Αίγυπτος», προσθέτουμε την κατάληξη [ي] για το αρσενικό γένος, δηλαδή [مِصري] που σημαίνει «Αιγύπτιος, αιγυπτιακός», και την κατάληξη [يَّة] για το θηλυκό γένος, δηλαδή [مِصريَّة], που σημαίνει «Αιγύπτια, αιγυπτιακή».

– Αν το μόριο [ـا] προτάσσεται του ονόματος, τότε αυτό το [ـا] αποβάλλεται και εφαρμόζεται το βήμα 1, δηλαδή προστίθεται στο όνομα η κατάληξη [ي] ή [يَّة] αναλόγως, όπως π.χ. η λέξη [الكُوَيْت] που σημαίνει «Κουβέιτ», γίνεται [كُوَيْتِي] και [كُوَيْتِيَّة].

– Αν το όνομα καταλήγει σε [ا], τότε το [ا] αποβάλλεται και εφαρμόζεται το βήμα 1, δηλαδή προστίθεται η κατάληξη [ي] ή [يَّة] στο όνομα, όπως για παράδειγμα η λέξη [كَندا] που σημαίνει «Καναδάς», γίνεται [كَندي] και [كَنديَّة].

– Αν το όνομα καταλήγει σε [ي], τότε το [ي] αποβάλλεται και εφαρμόζεται το βήμα 1, δηλαδή προστίθεται στο όνομα η κατάληξη [ي] ή [يَّة] αναλόγως, όπως π.χ. η λέξη [جيبوتي] που σημαίνει «Τζιμπουτί», γίνεται [جيبوتي] και [جيبوتيَّة].

– Αν το όνομα καταλήγει σε [ة/ة], τότε το [ة/ة] αποβάλλεται και εφαρμόζεται το βήμα 1, δηλαδή προστίθεται η κατάληξη [ي] ή [يَّة] στο όνομα αναλόγως, όπως π.χ. η λέξη [مكة] που σημαίνει «Μέκκα», γίνεται [مكي] και [مكية].

– Αν το όνομα καταλήγει σε [يا], τότε το [يا] αποβάλλεται και εφαρμόζοντας το βήμα 1, προστίθεται η κατάληξη [ي] ή [يَّة] στο όνομα αναλόγως, όπως π.χ. η λέξη [ليبيا] που σημαίνει «Λιβύη», γίνεται [ليبي] και [ليبيَّة].

– Αν το όνομα καταλήγει σε [يَّة], τότε το [يَّة] αποβάλλεται και εφαρμόζεται το βήμα 1, δηλαδή προστίθεται η κατάληξη [ي] ή [يَّة] στο όνομα αναλόγως, όπως π.χ. η λέξη [سورية] που σημαίνει «Συρία», γίνεται [سوري] και [سورية].

Εκτός από τις περιπτώσεις επιθέτων που παράγονται, μεταξύ άλλων, από χώρες, πόλεις και τόπους, ο κανόνας «νισμπα» συνήθως εφαρμόζεται σε επίθετα που παράγονται από ονόματα και είναι τα εξής:

- Επίθετα που έχουν σχέση με το όνομα ή ανήκουν σε αυτό, όπως π.χ. το όνομα [شَمْس], που σημαίνει «ήλιος», σχηματίζεται ως εξής: [شَمْسِي] και [شَمْسِيَّة], δηλαδή «ηλιακός» και «ηλιακή».
- Ονόματα που δηλώνουν ύλη, όπως για παράδειγμα το όνομα [خَشَب], που σημαίνει «ξύλο», σχηματίζεται ως εξής: [خَشَبِي] και [خَشَبِيَّة], δηλαδή «ξύλινος» και «ξύλινη».
- Ονόματα με τα οποία περιγράφουμε ένα χρώμα, π.χ. το όνομα [بُرْتُقَالِي] «πορτοκάλι», σχηματίζεται ως εξής: [بُرْتُقَالِي] και [بُرْتُقَالِيَّة] και σημαίνει «πορτοκαλής» και «πορτοκαλιά».
- Ονόματα που δηλώνουν χρόνο, όπως π.χ. το όνομα [شَهْر], που σημαίνει «μήνας», σχηματίζεται ως εξής: [شَهْرِي] και [شَهْرِيَّة], δηλαδή «μηνιαίος» και «μηνιαία».
- Επίθετα που παράγονται από επιρρήματα, κυρίως τοπικά, όπως π.χ. [أَمَام], που σημαίνει «μπροστά», σχηματίζεται ως εξής: [أَمَامِي] και [أَمَامِيَّة], που σημαίνει «μπροστινός» και «μπροστινή». Αναλυτικά δείτε τον παρακάτω πίνακα:

الإسم المفرد Ο ενικός αριθμός				
الصِّفَة Το επίθετο		الإسم المفرد Ο ενικός αριθμός του ονόματος		
المؤنث Το θηλυκό	المذكر Το αρσενικό			
مِصْرِيَّة	مِصْرِي	Αίγυπτος	مِصْر	1
كُوَيْتِيَّة	كُوَيْتِي	Κουβέιτ	الْكُوَيْت	2
كَנَدِيَّة	كَנَدِي	Καναδάς	كَنَدَا	3
جِيΒΟΥΤِيَّة	جِيΒΟΥΤِي	Τζιμπουτί	جِيΒΟΥΤِي	4
مَكِّيَّة	مَكِّي	Μέκκα	مَكَّة	5
لِيΒِيَّة	لِيΒِي	Λιβύη	لِيْبِيَا	6
سُورِيَّة	سُورِي	Συρία	سُورِيَّة	7
شَمْسِيَّة	شَمْسِي	ήλιος	شَمْس	8
جَامِعِيَّة	جَامِعِي	πανεπιστήμιο	جَامِعَة	9

Υπάρχουν ονόματα που σχηματίζουν κατ' εξαίρεση το «νισμπα» με συγκεκριμένες φθογγικές μεταβολές στο εσωτερικό της λέξης. Μεταξύ αυτών, για παράδειγμα, είναι συνήθως οι λέξεις που αποτελούνται από πέντε γράμματα, το τρίτο είναι [ـي] και καταλήγουν σε [ة/ة]. Στην περίπτωση αυτή, αποβάλλεται ο φθόγγος [ـي] και το [ة/ة], προστίθενται οι καταλήξεις του «νισμπα» και τα δύο πρώτα γράμματα της λέξης εκφέρονται με «φατΧα». Για παράδειγμα, στη λέξη [مَدِينَة] που σημαίνει «πόλη, άστυ», αποβάλλεται το [ـي] και το [ة/ة] και τα δύο πρώτα γράμματα εκφέρονται με «φατΧα», δηλαδή [مَدَنِيّ] και [مَدَنِيَّة] «αστικός/αστική κ.ά.».

مُفْرَدَات ذات علاقة بِالدَّرْس			
Λεξιλόγιο που σχετίζεται με το μάθημα			
ο Γιάννης	يَانِيس	αεροπλάνο	طَائِرَة
ο Άρης	أَرِيس	η Γαλλία	فَرَنْسَا
ο Βλαδίμηρος	فِلَادΙΜِير	η Αμερική	أَمْرِيكََا (أَمِيرِكََا)
ο Μπιλ	بِيل	η Αλβανία	أَلْبَانِيَا
η Σάρα	سَارَة	η Ισπανία	إِسْبَانِيَا
η Ρίτα	رِيْتَا	η Ιταλία	إِيΤَالِيَا
η Κάρμεν	كَΑΡΜِين	η Γερμανία	أَلΜΑΝِيَا
η Σουζάνα	سُوزَانَا	θάλασσα	بَحْر
η Κατερίνα	كَΑΤΡΙΝَا	γυαλιά	نَظَّارَة
η Σαλάμ	سَلَام	ο Λίβανος	لُبْنَان
ο Αλί	عَلِيّ	η Τιχάμα	تُهَاْمَة
η Λαϊλά	لَايْلَى	η Σαουδική Αραβία	السُّعُودِيَّة
ο Χάμαντ	حَمَد	η Γάζα	غَزَة
η Νουρ	نُور	το Ιράκ	العِرَاق
η Φάτιμα	فَاتِيْمَة	η Τυνησία (και Τύνιδα)	تُونُس
ο Χάσαν	حَسَن	η Ρωσία	رُوسِيَا
η Αμαλ	أَمَل	η Τζαμάικα	جَامَايِكََا
η Ναταλία	نَاتΑΛِيَا	ψάρι	سَمَكَة

Άσκηση (1) Συμπληρώνω τα κενά με τα κατάλληλα επίθετα που παράγονται από τα ονόματα που βρίσκονται στις παρενθέσεις:

تدريب (1) أكمل الفراغات بِالصِّفَةِ الْمُشْتَقَّةِ مِنْ كُلِّ إِسْمٍ بَيْنَ قَوْسَيْنِ :

- 1 - حَسَنٌ مِنْ (تُونِس) . هُوَ
- 2 - فَاطِمَةُ مِنْ (العِرَاقِ) . هِيَ
- 3 - نَاتَالΙΑ مِنْ (جَامَايْكََا) . هِيَ
- 4 - حَمْدٌ مِنْ (السُّعُودِيَّةِ) . هُوَ
- 5 - لَيْلَى مِنْ (تُهَامَة) . هِيَ
- 6 - فَلَادِيمِيرُ مِنْ (رُوسِيَا) . هُوَ
- 7 - سَلَامٌ مِنْ (الْكُوَيْتِ) . هِيَ
- 8 - ΚΑΤΡΙΝΑ ΜΙΝ (اليُونَانِ) . هِيَ
- 9 - ΣΟΖΑΝΑ ΜΙΝ (أَلْمَانِيَا) . هِيَ
- 10 - ΡΙΤΑ ΜΙΝ (إِيطَالِيَا) . هِيَ
- 11 - ΚΑΡΜΙΝ ΜΙΝ (إِسْبَانِيَا) . هِيَ
- 12 - ΣΑΡΕ ΜΙΝ (أَلْبَانِيَا) . هِيَ
- 13 - ΒΙΛ ΜΙΝ (أَمْرِيكََا) . هُوَ
- 14 - هَذِهِ السَّمَكَةُ مِنَ الْبَحْرِ . هِيَ سَمَكَةٌ
- 15 - هَذِهِ نَظَّارَةُ شَمْسٍ . هَذِهِ نَظَّارَةٌ

Το όνομα ως μέρος του λόγου

الإسم كقسم من الكلمة

Τα μέρη του λόγου στην αραβική γραμματική είναι τρία: το όνομα [الإسم], το ρήμα [الفعل] και το μόριο [الحرف].

Το όνομα [الإسم] απαντά σε δύο γένη, το αρσενικό και το θηλυκό. Το όνομα, ως προς την κλίση του (αριθμοί και πτώσεις), συνήθως είναι κλιτό και μπορεί να δηλώνει, μεταξύ άλλων, ένα συγκεκριμένο ουσιαστικό: πρόσωπο, όπως π.χ. [رَجُل], που σημαίνει «άνδρας»· ζώο, όπως π.χ. η λέξη [كَلْب], που σημαίνει «σκύλος»· πράγμα, όπως π.χ. η λέξη [سَاعَة], που σημαίνει «ρολόι κ.ά.»· φυτό, όπως π.χ. η λέξη [سُرُو], που σημαίνει «κυπαρίσσι», ή αφηρημένο ουσιαστικό, όπως π.χ. η λέξη [سَلَام], που σημαίνει «ειρήνη»· επίθετο, όπως π.χ. η λέξη [جَمِيل], που σημαίνει «όμορφος»· μετοχή, όπως π.χ. η ενεργητική μετοχή [مُدْرِسَة], που σημαίνει «διδάσκουσα», ή παθητική μετοχή, όπως π.χ. η λέξη [مَكْتُوب], που σημαίνει «γραμμένος»· απαρέμφατο όπως π.χ. η λέξη [لِقَاء], που σημαίνει «συνάντηση, αντάμωση» και παράγωγο ουσιαστικό από ρήμα, όπως π.χ. η λέξη [مَكْتَب], που σημαίνει «γραφείο» κ.λπ.

Το κλιτό όνομα διαφοροποιείται στην αραβική γραμματική από τα άλλα δύο μέρη του λόγου και έχει συγκεκριμένα γνωρίσματα. Μεταξύ αυτών των γνωρισμάτων είναι το «τά' μαρμπούΤα», όπως π.χ. στη λέξη [مُدْرِسَة]· το «τανουϊν» όπως π.χ. στη λέξη [شُكْرًا], που σημαίνει «ευχαριστώ»· η πρόθεση όπως π.χ. [مِنَ الْعَاصِمَةِ], που σημαίνει «από την πρωτεύουσα», και το [الـ] όπως π.χ. στη λέξη [الْجَامِعَة] που σημαίνει «το πανεπιστήμιο».

Οι αντωνυμίες (κλιτές και άκλιτες), ως προς τα μέρη λόγου, κατατάσσονται στα ονόματα, όπως για παράδειγμα η δεικτική αντωνυμία [هَذِهِ], που σημαίνει «αυτή», η αναφορική αντωνυμία [الَّتِي] που σημαίνει «η οποία, της οποίας, την οποία», και η προσωπική αντωνυμία [أَنَا] που σημαίνει «εγώ» κ.ά. Οι αντωνυμίες στην πλειονότητά τους είναι άκλιτες.

Η κλίση του ονόματος «ΣαXίX»

إعراب الإسم الصحيح

Τα κλιτά ονόματα

Τα κλιτά ονόματα στην αραβική γλώσσα έχουν τρεις πτώσεις: την ονομαστική πτώση [الرَّفْع], τη γενική και δοτική πτώση [الْجُر'] και την αιτιατική πτώση [النَّصْب]. Στην ονομαστική πτώση, τα κλιτά ονόματα που δεν είναι σε αοριστία καταλήγουν σε «NTαμμα». Η εν λόγω περίπτωση περιλαμβάνει κλιτά ονόματα ενικού αριθμού, ανώμαλου πληθυντικού αριθμού (δηλαδή «σπασμένου» πληθυντικού αριθμού) και ονόματα που καταλήγουν σε [ات].

Τα κλιτά ονόματα που δεν είναι σε αοριστία, στη γενική και δοτική ενικού καταλήγουν σε «κασρα» και στην αιτιατική πτώση καταλήγουν σε «φατXα». Εάν αυτά τα ονόματα βρίσκονται σε αοριστία, στην ονομαστική πτώση καταλήγουν σε «τανουϊν NTαμμα», στη γενική και δοτική πτώση σε «τανουϊν κασρα» και στην αιτιατική πτώση σε «τανουϊν φατXα». Ορισμένα κύρια ονόματα θηλυκού γένους που δεν είναι έναρθρα, αντί για «κασρα» παίρνουν «φατXα», όπως για παράδειγμα το κύριο όνομα [مَرِيَم] και το κύριο όνομα [فِي ثَوْنٍ]. Σχετικά με τα κλιτά ονόματα, δείτε αναλυτικά τον ακόλουθο πίνακα:

المُفْرَدُ الْمُعْرَبُ Ο κλιτός ενικός αριθμός					
الحالة الإعرابية Η πτώση		المؤنث Το θηλυκό		المذكر Το αρσενικό	
		النكرة Το αόριστο	المعرفة Το οριστικό	النكرة Το αόριστο	المعرفة Το οριστικό
Ονομαστική	الرَّفْعُ	مُدْرِسَةٌ	المُدْرِسَةُ	مُدْرِسٌ	المُدْرِسُ
Γενική και δοτική	الْجَرُّ	مُدْرِسَةٍ	المُدْرِسَةِ	مُدْرِسٍ	المُدْرِسِ
Αιτιατική	النَّصْبُ	مُدْرِسَةً	المُدْرِسَةَ	مُدْرِسًا	المُدْرِسَ

Συντακτικοί ρόλοι του ονόματος στην πρόταση

Στην αραβική γλώσσα υπάρχουν τρία είδη προτάσεων. Η πρόταση [جُمْلَةٌ فِعْلِيَّةٌ] «τζουμλα φιλζλίγια» που ξεκινάει με ρήμα, όπως για παράδειγμα η πρόταση [تَرَجَّمَ الْمُعَلِّمُ الْجُمْلَةَ] που σημαίνει «μετέφρασε ο δάσκαλος την πρόταση»· η πρόταση [شِبْهُ جُمْلَةٍ] «ΣιμπΧ τζουμλα» που ξεκινάει με πρόθεση ή επίρρημα, όπως για παράδειγμα η πρόταση [فِي الْمَكْتَبِ مُعَلِّمٌ] που σημαίνει «στο γραφείο (είναι) ένας δάσκαλος»· η πρόταση [جُمْلَةٌ إِسْمِيَّةٌ] «τζουμλα ισμίγια» που ξεκινάει με όνομα, όπως για παράδειγμα η πρόταση [الْجَوُّ جَمِيلٌ] που σημαίνει «ο καιρός (είναι) όμορφος». Ορισμένοι από τους βασικούς συντακτικούς ρόλους του ονόματος στις προτάσεις είναι οι εξής:

Το υποκείμενο [فَاعِلٌ]

Το λεγόμενο στην αραβική γλώσσα [فَاعِلٌ], δηλαδή το υποκείμενο, είναι ο κύριος όρος της πρότασης «τζουμλα φιλζλίγια» και δηλώνει αυτό το οποίο ενεργεί ή αυτό για το οποίο γίνεται λόγος. Για παράδειγμα, στην πρόταση [تَرَجَّمَ الْمُعَلِّمُ الْجُمْلَةَ] που σημαίνει «μετέφρασε ο δάσκαλος την πρόταση», η λέξη [المُعَلِّمُ] που σημαίνει «ο δάσκαλος» είναι το υποκείμενο και βρίσκεται σε ονομαστική πτώση. Όμοια, στην πρόταση [كَتَبَتِ الطَّالِبَةُ التَّرْجَمَةَ], που σημαίνει «έγραψε η φοιτήτρια τη μετάφραση», η λέξη [الطَّالِبَةُ] που σημαίνει «η φοιτήτρια» είναι το υποκείμενο και τίθεται σε ονομαστική πτώση.

Το υποκείμενο [مُبْتَدَأٌ]

Το λεγόμενο στην αραβική γλώσσα [مُبْتَدَأٌ], δηλαδή το υποκείμενο, είναι ο κύριος όρος της πρότασης «ισμίγια» και δηλώνει αυτό για το οποίο γίνεται λόγος. Για παράδειγμα, στην πρόταση «ισμίγια» [الْجَوُّ جَمِيلٌ], που σημαίνει «ο καιρός (είναι) όμορφος», η λέξη [الْجَوُّ] που σημαίνει «ο καιρός» είναι το [مُبْتَدَأٌ] της πρότασης και τίθεται σε ονομαστική πτώση.

Το κατηγορούμενο [خَبَر]

Το λεγόμενο στην αραβική γλώσσα [خَبَر], δηλαδή το κατηγορούμενο της πρότασης «ισμίγια», φανερώνει το χαρακτηριστικό ή την ιδιότητα που αποδίδεται στο [مُبْتَدَأ], δηλαδή στο υποκείμενο της πρότασης. Για παράδειγμα, στην πρόταση [الْجَوْ جَمِيلٌ] που σημαίνει «ο καιρός (είναι) όμορφος», η λέξη [جَمِيلٌ] που σημαίνει «όμορφος» είναι το [خَبَر] της πρότασης και τίθεται σε ονομαστική πτώση.

Το αντικείμενο [المفعول به]

Το λεγόμενο στην αραβική γλώσσα [المفعول به], δηλαδή το «αντικείμενο», ως συντακτικός όρος της «τζουμλα φιχλίγια», δηλώνει αυτό στο οποίο μεταβαίνει άμεσα η ενέργεια του υποκειμένου. Στην πρόταση [تَرَجَّمَ الْمُعَلِّمُ الْجُمْلَةَ], που σημαίνει «μετέφρασε ο δάσκαλος την πρόταση», η λέξη [الْجُمْلَةَ] που σημαίνει «πρόταση» είναι το αντικείμενο και εκφέρεται με αιτιατική. Ομοίως, στην πρόταση [كَتَبَتِ الطَّالِبَةُ التَّرْجَمَةَ], που σημαίνει «έγραψε η φοιτήτρια τη μετάφραση», η λέξη [التَّرْجَمَةَ], που σημαίνει «μετάφραση», είναι το αντικείμενο και τίθεται σε αιτιατική. Δείτε αναλυτικά τα παραδείγματα στον παρακάτω πίνακα:

المُدَّرِّسُ فِي لِقَاءٍ . Ο διδάσκων (είναι) σε μία συνάντηση.	فِي الْمَكْتَبِ مُدَّرِّسٌ . Στο γραφείο (είναι) κάποιος διδάσκων.
هَذَا كِتَابُ الْمُدَّرِّسِ . Αυτό (είναι) το βιβλίο του διδάσκοντος.	هَذَا كِتَابُ مُدَّرِّسٍ . Αυτό (είναι) ένα βιβλίο κάποιου διδάσκοντος.
قَابَلْتُ الْمُدَّرِّسَ . Συνάντησα τον διδάσκοντα.	قَابَلْتُ مُدَّرِّسًا فِي مَكْتَبٍ . Συνάντησα έναν διδάσκοντα σε ένα γραφείο.
الْمُدَّرِّسَةُ هُنَاكَ . Η διδάσκουσα (βρίσκεται) εκεί.	هُنَاكَ مُدَّرِّسَةٌ . Εκεί (βρίσκεται) μία διδάσκουσα.
هَذَا مِعْطَفُ الْمُدَّرِّسَةِ . Αυτό (είναι) το παλτό της διδάσκουσας.	هَذَا مِعْطَفُ مُدَّرِّسَةٍ . Αυτό (είναι) ένα παλτό κάποιας διδάσκουσας.
قَابَلْتُ الْمُدَّرِّسَةَ أَمْسٍ . Συνάντησα τη διδάσκουσα χθες.	قَابَلْتُ مُدَّرِّسَةً أَمْسٍ . Συνάντησα μία διδάσκουσα χθες.
قَرَأْتُ الْكِتَابَ . Διάβασα το βιβλίο.	قَرَأْتُ كِتَابًا . Διάβασα ένα βιβλίο.
الْكِتَابُ هُنَا . Το βιβλίο (βρίσκεται) εδώ.	هُنَا كِتَابٌ . Εδώ (βρίσκεται) ένα βιβλίο.

مُفْرَدَات ذات علاقة بِالدَّرْسِ Λεξιλόγιο που σχετίζεται με το μάθημα			
γιατρός [αρσ.]	طَبِيب	γραφείο	مَكْتَب
άρρωστος	مَرِيض	υπάλληλος [αρσ.]	مَوْظَف
νοσοκόμα	مُمَرِّضَة	κήπος	حَدِيقَة
πάνω από	فَوْق	κάτω	تَحْتَ
δέντρο	شَجَرَة	φοίνικας	نَخْلَة
πουλί (μικρό πτηνό)	عُصْفُور	τραπέζι	طَاوِلَة
οίκος	دَار	γάτα	قِطَّة
αύριο	غَدًا	μπροστά	أَمَامَ
έφαγε [αρσ.]	أَكَلَ	τσάι	شَاي
εστιατόριο	مَطْعَم	κορίτσι	بِنْت
λαϊκός, δημοφιλής κ.ά.	شَعْبِيّ	άκουσε [αρσ.]	سَمِعَ
ρώτησε [αρσ.]	سَأَلَ	νέο	خَبَر
οδηγός [αρσ.]	سَائِق	ραδιόφωνο	رَادِیو
αστυνομικός [αρσ.]	شُرْطِيّ	δημοσιογράφος [αρσ.]	صَحْفِيّ
διεύθυνση	عُنْوَان	υπουργός [αρσ.]	وَزِير
καφές	قَهْوَة	διευθύντρια	مُدِيرَة
χυμός	عَصِير	πήρε [αρσ.]	أَخَذَ
θα φάμε	سَنَأْكُلُ	μήνυμα, επιστολή	رِسَالَة
θα παραγγείλουμε	سَنَطْلُبُ	θυρωρός [αρσ.]	بَوَّاب
γείτονας	جَار	πολυκατοικία	عِمَارَة
πριν	قَبْلَ	ιατρείο	عِيَادَة

Άσκηση (1) Θέτω τη σωστή πτώση στις λέξεις που βρίσκονται εντός παρενθέσεων, ανάλογα με τον συντακτικό τους ρόλο στις ακόλουθες προτάσεις:

Τدريب (1) أَضْعُ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي بَيْنَ قَوْسَيْنِ حَالَةً الْإِعْرَابِ الْمُنَاسِبَةَ :

- 1 - فِي الْمَكْتَبِ (مَوْظَّف) جَدِيدٌ .
- 2 - (الْكَلْب) فِي الْحَدِيقَةِ تَحْتَ النَّخْلَةِ .
- 3 - تَحْتَ الطَّاوِلَةِ (قِطَّة)
- 4 - أَمَامَ الْبَنْكِ (رَجُل) وَ (بِنْت)
- 5 - سَمِعْتُ (الْخَبْر) مِنْ الرَّادِیُو .
- 6 - قَابَلَ الصَّخْفِیَّ (المُدِیرَة) وَ (الْوَزِیر)
- 7 - أَخَذْتُ (الرَّسَالَةَ) مِنْ بَوَابِ (العِمَارَة)
- 8 - فِي عِیَادَةِ (الطَّبِیب) مَرِیضٌ وَ (مُمَرِّضَة)
- 9 - فَوْقَ الشَّجَرَةِ (عُصْفُور) جَمِیلٌ .
- 10 - غَدًا سَنَأْكُلُ فِي (مَطْعَم) شَعْبِیِّ .
- 11 - سَأَلَ السَّائِقُ (الشَّرْطِیِّ) عَنِ الْعُنْوَانِ .
- 12 - فِي النَّدْوَةِ سَنَطْلُبُ (قَهْوَة) وَ (عَصِیر) وَ (مَاء)